63ste Jaargang No. 5180

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

Woensdag 6 Augustus 1947

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden. Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 60, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 35.

Portorico krijgt eigen gouverneur

Premier van Egypte gebruikt 10.000 woorden tegen Engeland

PORTO RICO.

President Truman ondertekende de wet waarbij aan de Portorikijnen het recht wordt gegeven om hun eigen Gouverneur te kiezen. De eerste verkiezingen voor een Gouverneur van Porto Rico zullen gehouden worden in 1948. De President tekende de wet om kwart over twaalf bij een plechtigheid op zijn kantoor waarbij tegenwoordig waren de secretaris Oscar Chapman, Gouverneur Pinero en de commissaris Fernos. De republikein Crawford en verschillende anderen waren ook aanwezig. President Truman tekende met vier pennen, die hem werden aangeboden door Pinero, Chapman, Crawford en Fernos.

Pinero bracht dank uit namens het volk van Porto Rico voor de pogingen om aan het volk van Porto Rico meer zelfbestuur te geven. Fernos die in Washington is als vertegenwoordiger van het volk van Porto Rico zeide: „I thank you very much, Mr. President". Na afloop van de plechtigheid verklaarde Fernos aan de pers dat President Truman altijd zeer veel belang had gesteld in Porto Rico en altijd zeer veel sympathie had getoond.

Hij was het geweest die de aandacht van het congres gevraagd had voor de politieke problemen van het volk van Porto Rico.

Hij deed daden waaruit blijkt hoe hij vervuld is van de geest van democratie. Door deze wet te ondertekenen werkt hij in de lijn van zijn democratische beginselen. Ik ben er zeker van dat hij ook in de toekomst belang zal blijven stellen in Porto Rico en wij van onze kant zullen hem onze medewerking geven om te komen tot volledige democratie en tot volledige vrijheid, die wij nodig hebben. Ik ben zeer gelukkig hier in de gelegenheid te zijn om in naam van het volk van Porto Rico mijn waardering uit te spreken voor President Truman en het werk wat hij voor Porto Rico heeft verricht (Washington, (AP) 5.8).

LAKE SUCCESS.

Egypte vroeg weer aan de Verenigde Landen de onmiddellijke wegtrekking van de Engelse troepen uit Egypte. Dit verzoek werd nu persoonlijk door den Premier van Egypte Nokarshi Pasha gedaan. Pasha verklaarde gekomen te zijn om wijziging te brengen in het 19 eeuws imperialistische systeem. Hij hield een speech van 10.000 woorden waarbij hij verklaarde dat de Egyptische regering zich niet langer gebonden acht aan het Anglo-Egyptische pact van 1936, in kracht waarvan de Engelse troepen in Egypte verblijven (Lake Success, (AP) 5.8).

LAKE SUCEESS.

Ook merkte Nokarshi Pasha dat Egypte op de dag van vandaag de volle rechten van zijn souvereiniteit wenst te genieten. Vandaag aan de dag kan de verhouding tussen Engeland en Egypte niet meer verrekend worden op een contract van 1936, maar heden moet zo iets geregeld worden door het internationale recht en kan men de charter van de Verenigde Landen beschouwen als de hoeksteen voor de internationale relaties. Hij formuleerde de wensen van Egypte als volgt: „Wij vragen U onmiddellijk wegtrekking van alle Engelse troepen, van de vallei van de Nijl zowel als van de Soedan als van alle gebieden van het Egyptisch territorium en wij vragen nu om deze evacuatie van de Engelse troepen onmiddellijk te doen plaats hebben. Het moet bovendien een onmiddellijke evacuatie zijn en tevens een volledige evacuatie. Wij verzoeken tevens de directe beëindiging van de administratie die Engeland over de Soedan voert sinds 1899, opdat de Soedanezen onze collega's en ons landgenoten welvaart mogen genieten tesamen met het gehele Egyptische volk (Lake Success (AP) 5.8).

DE ECONOMISCHE RAAD.

De economische en sociale raad van de Verenigde Landen bespaart het voorstel van Chili om ook voor Zuid-Amerika een aparte economische commissie te benoemen. 8 Republieken van Zuid-Amerika vielen dit voorstel bij. Uruguay en Salvador staan volledig achter het voorstel terwijl de Boliviaanse afgevaardigde een brief overhandigde van zijn regering waaruit bleek, dat Bolivia dit voorstel sterk steunt. Argentinië en Columbia verklaren zich voor, evenzo Ecuador.

Deze economische sociale raad van de Verenigde Landen telt achttien leden. Onder deze leden is ook Nederland dat tot het jaar 1949 lid zal blijven. De bedoeling is om op sociaal en economisch gebied actief te zijn en hierover adviezen te geven aan de algemene vergadering van de Verenigde Landen.

Er werden sinds Mei 1947 reeds verschillende studie commissies benoemd zoals o.a. een commissie voor economie en werkverschaffing, een commissie voor transport en verbindingen, een belastingscommissie, een statistiek commissie een bevolkingscommissie, een sociaal commissie, een commissie tot onderzoek welke de rechten van de mens zijn, (daar zijn wij na 1947 jaar na Christus' nog niet achter), een commissie ter bestudering van de positie van de vrouw, een commissie voor narcotische geneesmiddelen. Bovendien werden er twee regionale commissies opgericht. Een economische commissie voor Europa en een economische commissie voor Azië en het verre Oosten. Het is in de bedoeling van Chili om naast deze twee economische commissies voor Europa en voor Azië en het Verre Oosten ook een commissie in te stellen voor Zuid-Amerika. Het werk van deze economische sociale raad is de laatste tijd nog uitgebreid door sub-commissies ter bestudering van de economische stabiliteiten de economische ontwikkeling enz. enz.

Een andere sub-commissie werd ingesteld ter bestudering van de vrijheid van inlichtingen en de vrijheid van pers. Daarna was er nog een sub-comité ter voorkoming van discriminatie en ter bescherming van de zg. minderheden.

Een speciale commissie trekt zich het lot aan van de oorlogsvuchtelingen en de zg. ontheemden, terwijl een technische commissie een internationale gezondheids conferentie voorbereidt. De internationale handelsconferentie in Génève is ook door deze economische raad voorbereid.

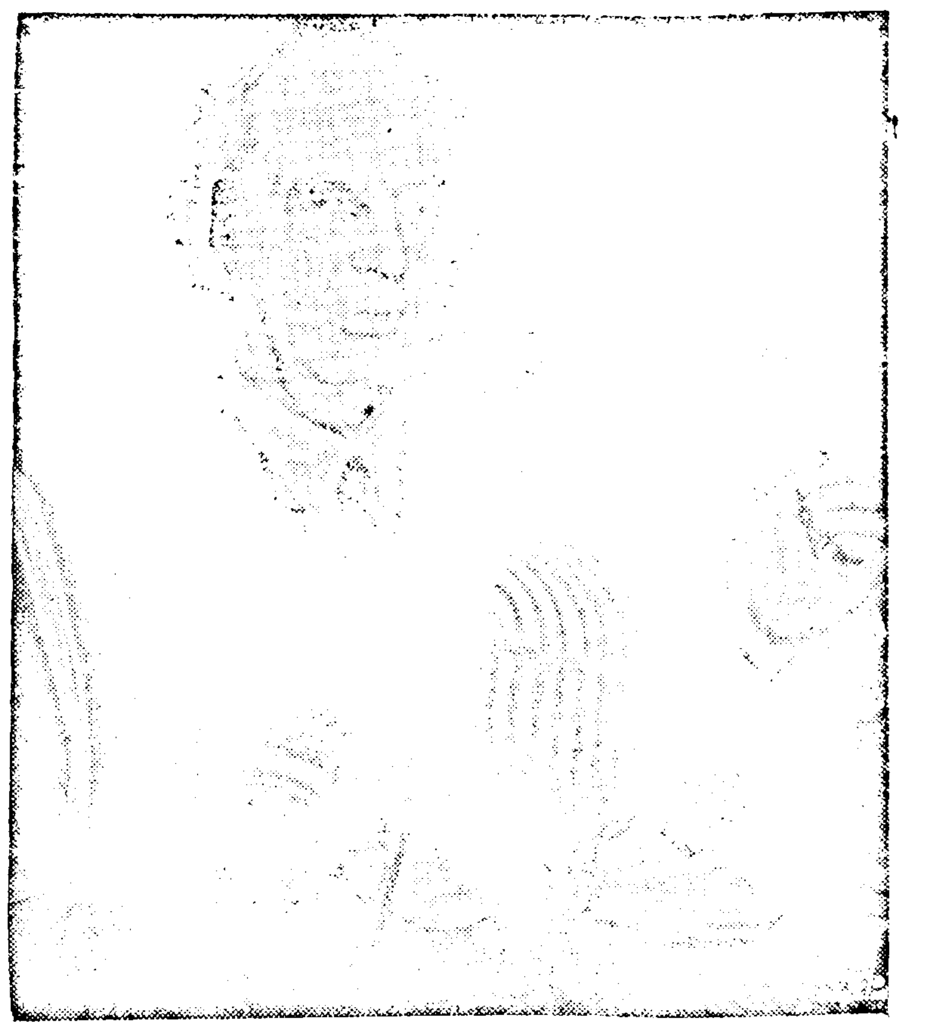
PALESTINA.

De Engelsen hebben de burgemeester van Telaviv en verschillende andere steden gevangen genomen, in verband met de moeilijkheden van de laatste dagen (Palestina, (AP) 5.8).

ATTLEE.

Attlee heeft een wet bij de kamers ingediend, om aan de regering weer het macht te verlenen opdat men de landbouw en de industrie gaat voeren om zodoende het dollar tekort te boven te kunnen komen.

Het is niet onmiddellijk duidelijk wat deze nieuwe wet inhoudt. Het schijnt niet onmiddellijk zeggingsmacht te geven over de arbeid, doch de Minister Morrison verklaarde dat door deze wet alle economische hulpbronnen van dat land in actie gesteld kunnen worden (Londen, (AP) 5.8).

ADMIRAAL LEAHY
Wordt hij bemiddelaar?

Consul Gen. Walter Foote, biedt de republiek de diensten van Amerika aan

Wordt Admiraal Leahy bemiddelaar ?

Beschuldigingen wederzijds

BESCHULDIGING EN BEMIDDELING.

Een AP telegram uit Batavia meldt, dat het Nederlandse leger de republiek ervan beschuldigt het bevel tot het staken der vijandelijkheden niet te hebben nagekomen, in de nacht van Maandag. Tegelijk ontkende men de beschuldigingen die de republiek tegen de Nederlanders inbracht als zouden zij het bevel verbroken hebben. De premier Amir Sjarifoeddin zeide, dat door de inname van de plaats Gombong op 60 mijl ten Westen van Djokjakarta twee en een half uur na het bevel van staken van het vuren, de Nederlanders in overtreding zijn.

De Nederlanders verklaren Gombong een half uur voor het staken der gevechten te hebben ingenomen. Er doen in Batavia geruchten de ronde die niet officieel bevestigd konden worden, dat in naam van de Verenigde Staten Admiraal William D. Leahy als bemiddelaar van Washington zal komen, indien de republiek gelijk Nederland de goede diensten van Amerika zal aannemen.

De consul generaal Walter A. Foote, heeft de republiek officieel in kennis gesteld van het aanbod van Amerika. Eerder op de dag stelde hij A. K. Gani ervan in kennis dat Amerika zijn goede diensten wil aanbieden. Walter Foote verklaarde niets te weten over de berichten die over Admiraal Leahy de ronde doen. Gani verklaarde het aanbod van Amerika aan zijn regering in Djokja te zullen doorsturen. Hij hoopte tegen vanavond antwoord te krijgen. Gani vertelde nog, dat Foote erbij de republikeinen aandrong het aanbod aan te nemen omdat bemiddeling van een staat, vlugger resultaten kan geven dan bemiddeling door verschillende staten. De Indonesiërs hebben reeds eerder om een internationale commissie gevraagd aan wie zij de kwestie zullen voorleggen en die bevoegd zal zijn na te gaan of aan het bevel tot staking van de vijandelijkheden gehoor wordt gegeven.

Gani zeide nog, dat in de boodschap van Foote drie punten naar voren komen, ten eerste het aanbod van de goede diensten van Amerika, ten tweede de belofte om onmiddellijk een commissie te sturen als de republiek het aanbod aanneemt en ten derde een verzoek om toch onmiddellijk antwoord te geven (Batavia, (AP) 5.8).

A. P. 4 Augustus:

De Indonesische republiek heeft Nederland beschuldigd van de eerste grote verbreking van het bevel tot het stoppen der vijandelijkheden. De republiek diende deze beschuldiging in bij de Verenigde Landen. Zowel de Indonesiërs als de Nederlanders verklaren schot voor schot ter voorkoming van rustverstoring te kunnen verantwoorden. De radio van Djokjakarta riep om, dat een zegsman van het republikeinse leger verklaart dat drie Nederlandse colonnen twee en een half uur na het bevel tot het staken der vijandelijkheden nog door zijn gegaan met hun aanval, die tot resultaat had dat de plaats Gambong genomen werd op 62 mijl ten Westen van Djokjakarta, de hoofdstad van de republiek.

Eerder binnengekomen berichten duiden erop, dat aan het Noord en het Centraal front het bevel tot het stoppen van het vuren van kracht zal worden. De vice-President Mahomed Hatta sprak over de radio van Bukitinggi in Sumatra, verklarend dat het Indonesische volk een einde moest maken aan de vijandelijkheden, maar hij voegde eraan toe dat indien de Nederlanders dit bevel niet na zouden komen, zij maar terug moesten slaan!

De Nederlanders hebben de controle gekregen over 210 mijl van de Noordkust van Java door een zwenking te maken met hun troepen juist enkele uren voor het beëindigen van de vijandelijkheden, aldus een bericht uit Semarang.

Officieel zijn er aanwijzingen, dat de Nederlanders tijdens de pogingen tot onderhandelingen de controle zullen behouden over de rijke gebieden die zij in 15 dagen aan de Indonesiërs hebben ontrukt.

Amsterdam 5 Augustus A.N.P.:

In een door de radio omgeroepen dagorder dankte Luitenant Generaal S. A. Spoor de troepen voor de voortreffelijke wijze waarop de troepen de laatste twee weken als militair en mens de opdrachten hebben uitgevoerd. Hij voegde eraan toe, dat de mogelijkheid zich voordoet dat de volgelingen van de republiek geen gehoor geven aan de order om de vijandelijkheden te staken. Het verleden heeft ons geleerd dat uiterste waakzaamheid geboden blijft. Voorts dankt Lt. Generaal Spoor de ouders en verwanten van de Nederlandse troepen voor hun morele steun.

Een Nederlands legercommuniqué meldt, dat heden het bericht ontvangen werd dat de zuiveringsacties gisteren op Java, Noord Sumatra en Madoera werden voortgezet. Een Nederlands vliegtuig genaamd „Firefly" boven Madoera neergeschoten.

Op Midden Sumatra bezetten de Nederlandse troepen de steden Loeboek en Aloeng.

Dit was noodzakelijk in verband met de terreur tegen de bevolking. Vanaf middernacht 4 Augustus werd de opmars gestaakt ingevolge een opdracht van de legercommandant. Vanaf dit moment zullen slechts maatregelen worden uitgevoerd voor het vestigen en handhaven van veiligheid en recht in de thans bezette gebieden.

WAT DENKT DE AMERIKAAN?

Een caricatuur.

„The Miami Harald" had gisteren een caricatuur waarop wij de afgod van de oorlog Mars zien afgebeeld, terwijl hij door een oppasser (United Nations) wordt weggestuurd van verboden viswater. Hij heeft echter reeds een grote vis gevangen en neemt die mee. „The Miami Harald" vraagt nu: „But what about the fish?" Voor de duidelijkheid heeft de tekenaar aan de vis, die afgod Mars heeft gevangen, nog een briefje gehangen waarop geschreven staat: „Indonesian war plunder". Is dit het idee van alle Amerikanen?

EEN MOP. U.N.O. VIEL FLAUW.

In een Amerikaans krant stond deze grap: Vlug, vlug, dokter. De United Nations lopen gevaar flauw te vallen. Zij kregen zo'n schok omdat het is voorgekomen, dat er warempel aan een bevel van de United Nations gehoor wordt gegeven.

LUITENANT GENERAAL S. A. SPOOR.

Enkele uren na het staken van het vuren, sprak Lt. Generaal Spoor voor de radio en in zijn rede zeide hij o.a., dat de soldaten nog geen rede hebben om op te treden als de Indonesiërs het verbod tot het vuren overtreden. Hij ried de grootste waakzaamheid aan. Het aantal doden is nu 74, het aantal gewonden 178, het aantal vermisten 16 (Aneta, 4.8).

REACTIE IN DEN HAAG.

Een zegsman van het ministerie van buitenlandse zaken verklaarde Woensdag dat de regering niet voor het voorstel is om een vertegenwoordiger van de verenigde landen naar Indonesië te sturen. Wij voor ons zien geen enkele reden waarom de Verenigde landen handelend zou moeten optreden.

Toen de zegsman te spreken kwam over het voorstel van Sjarifoeddin om een internationale arbitrage in te stellen, wees de zegsman op de politiek van minister Beel en Jonkman die tegen arbitrage zijn. Het cabinet zal hedenmiddag (Woensdag) in vergadering bijeen komen tesamen met de commissie generaal. De vergadering zal hierwel overgaan of en hoe de commissie generaal in de toekomst deel zal hebben aan de verdere politieke gebeurtenissen (Den Haag, Aneta, 5.8).

NIEUWS UIT BATAVIA.

De radio van Djokjakarta meldde het nieuws van Antarra waarin gemeld werd, dat de republiek de relaties niet meer zal opnemen met Nederland voordat een commissie van de Verenigde Landen is aangekomen. De republiek zal geen bemiddeling aannemen doch alleen arbitrage van een commissie aangesteld door de federatie in Indonesië. Binnen kort zullen de namen van de landen bekend gemaakt worden, die als middelaar willen optreden. Natuurlijk zal wel de uiteindelijke beslissing bij de Verenigde landen liggen.

Sjarifoeddin verwachtte geen oplossing door onderhandelingen met vertegenwoordigers van Nederland. Hij stelde voor om neutrale waarnemers zoals de consuls generaal in Batavia als waarnemers te vragen Zij kunnen bemiddelen, in het hernieuwde contact tussen Nederland en de republiek. De kwestie van de terugkeer naar de demarcatielijn is een voornaam punt. In een zitting van de regering van de republiek werd vastgesteld, dat Nederland door de verovering van Gombong tegen het bevel tot het staken van het vuren was ingegaan (Aneta, 6.8).

het nieuws van vandaag

Walter Foote de voorzichtige consul generaal van Amerika enkele jaren geleden wonend op Pietermaaiweg 160 in de villa Cero Bonito ging naar Gani de minister van de republiek om hem mede te delen dat Amerika ook aan de repuliek zijn goede diensten aanbied. Nederland heeft dat aanbod reeds aanvaard.

Gani hoopt vanavond antwoord te kunnen geven. Foote wees er op dat bemiddeling door één land sneller gaat als door een commissie van verschillende landen, dat vervolgens Amerika de bemiddelingscommissie onmiddellijk zal sturen en dat hij graag spoedig antwoord zou willen hebben.

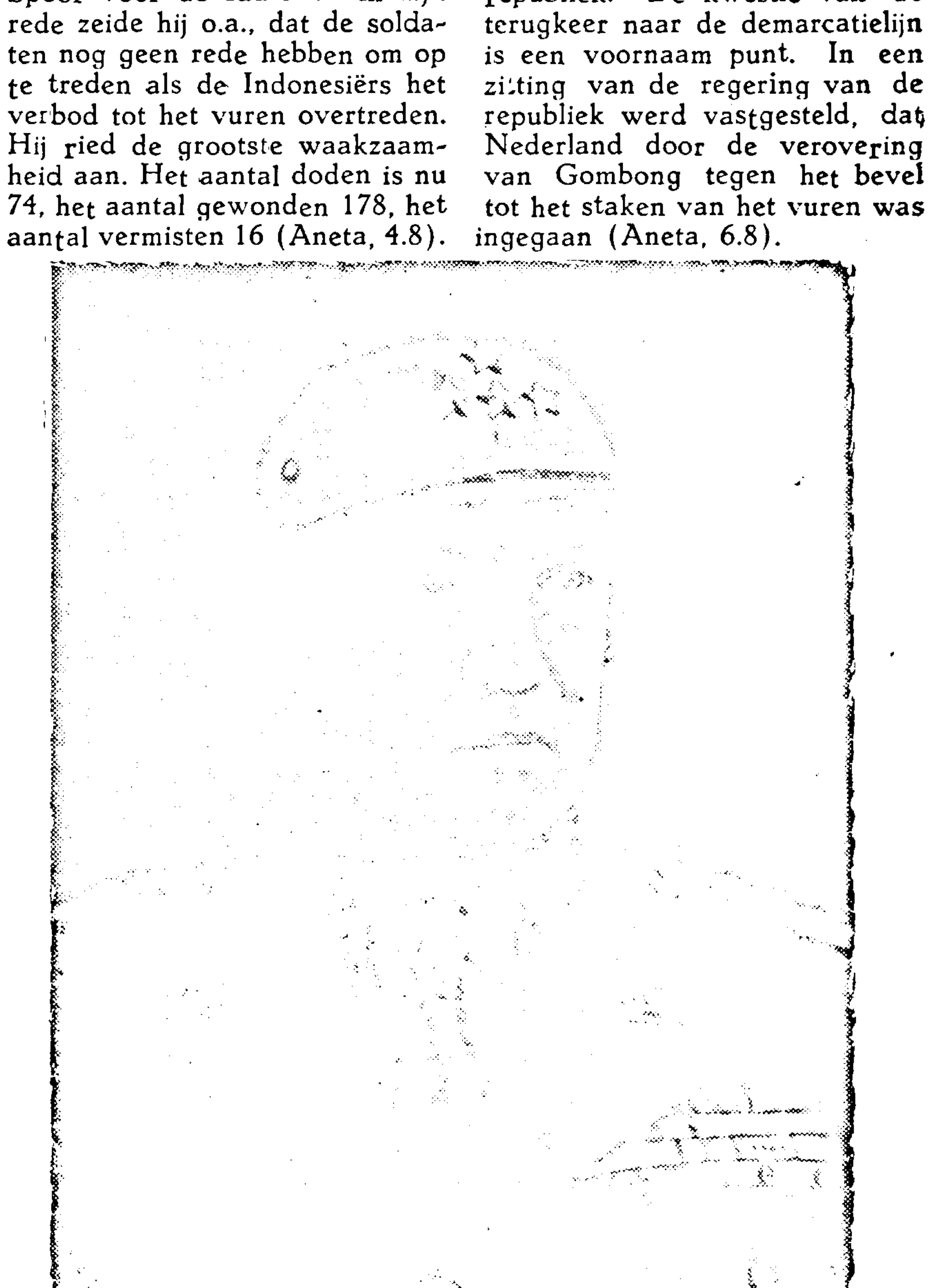
Het lijkt er niet op, dat de republiek dit aanbod zal aannemen, de republiek wendde zich reeds tot de verenigde landen, om een commissie van toezicht en begrijpen we de berichten goed, dan wil de republiek zelf wel gaan bepalen, wie bemiddelaar zal zijn, dat wordt dan zeker Egypte of misschien Brits Indië. „Het contact met de Nederlanders gaat via de consuls in Batavia het beste" (maar dan natuurlijk niet via de Chineese consul) meent de Republiek.

Er zijn beschuldigingen tegen de Nederlanders als zouden ze na het bevel tot staken van de vijandelijkheden toch nog: „hun slag geslagen hebben".

Consul Foote zal beter kunnen oordelen over de politiek in de overzeese gebiedsdelen als „The Miami Herald", die van morgen een vreselijk bitter hoofdartikel tegen de Nederlanders had, als zou Indië voor ons slechts economisch voordeel betekenen en zouden we niets voor de scholen gedaan hebben. Nota bene, het leger van onderwijzers en onderwijzeressen in Indië is overstelpend. Niets gedaan voor het onderwijs. Waar gaan we naar toe als een krant als „The Miami Herald" zoo iets gaat insinueren? Het grootste blad van Florida aangesloten bij zeven nieuwsbureaux enz. enz.

In Lake Success ging de premier van Egypte een speech tegen Engeland houden, dat die speech 10.000 woorden telde is voor ons minder belangrijk als wel, dat Lake Success een forum wordt waar toch wel heel veel gezegd mag worden. De Amerikaanse pers valt daar wel in natuurlijk, die houdt van zoo iets. Cadogan van Engeland bleef heel kalm en vroeg om de zaak van de agenda af te voeren, vroeg slechts of men even de wettelijkheid van het verdrag van 1936 vast te stellen. Dit laatste punt kracht van verdragen is niet het sterkste punt van de Veiligheidsraad getuige de affaire die Nederland overkwam in een inwendige kwestie.

Porto Rico krijgt zijn eigen gouverneur, het verdrag werd met vier pennen getekend. Hetzij ten voordele van dat eiland hier in de Caraibische zee.

DE POPULAIRE GENERAAL GEORGE PATTON
Zijn portret is zeer geliefd.

CURAÇAO

SCHEEPSBERICHTEN.

5 Augustus 1947.

F. O. Peterson naar Pto. Cabello; Trajanus naar Pto. Cabello; Agamemnon van Trinidad; Edg. D. Williams van Sta. Martha; San Juan naar La Guayra; Santa Rosa van New York; Savoy naar Pto. Cabezas; Edg. D. Williams naar Sta. Martha; Alcoa Clipper naar Kingston.

OUDERAVOND ST. WILLIBRORDUS COLLEGE.

Gisterenavond had in de club op San Mateo een ouderavond plaats voor de Ouders van de leerlingen van het Sint Willibrordus College. Er heerste een zeer geanimeerde stemming. Verschillende Paters en Fraters woonden de avond bij, terwijl ook de Inspecteur Dr. Goslinga van zijn belangstelling kwam getuigen. De leerlingen blijken onder leiding van fr. Arnoud, het hoofd der school, in de zangkunst grote vorderingen te maken, zodat zij met gemak drie stemmig durven te zingen en een potpourri aandurven met alle wonderlijke wendingen.

Er werd toneel gespeeld, gedeclameerd en verteld, zoals het aardige verhaal uit het boek van Hans van Amstel over Suriname, zodat Ouders doch ook de leerlingen zelf trots waren over hun prestaties.

Enkele filmen gaven het leven in de parochie te zien, terwijl de jeugd natuurlijk een film over wilde dieren zeer apprecieerde, vooral omdat ze veilig alles konden zien.

De avond was vooral echter belangrijk om de rede van frater Arnoud tot de Ouders, waarin hij reel en met voorbeelden uiteenzette wat er kan gebeuren in een jongens leven als Ouder-trots té groot is, als vergeten wordt, dat niet slechts het verstand ontwikkeld moet worden, doch ook er vooral aan wilsvorming gewerkt moet worden. Zijn voorbeelden en zijn woorden waren tragisch ernstig en maakten indruk.

Vervolgens zette hij uiteen de waarde van een zgn. persoonlijst van de jongens uiteen, waarin de verstandelijke vermogens in de brede zin en de aanleg zodanig worden aangegeven, dat nu bij het verlaten van het St. Willibrordus College aan de hand van deze lijst door de Ouders op een verstandige en verantwoorde wijze mee bepaald kan worden hoe de toekomst van hun jongens wel zal kunnen zijn.

In zijn dankwoord wees de Pastoor der parochie de Zeer Eerw. Pater A. Volk op de noodzaak van de samenwerking tussen de Frater en de Ouders en dankte hartelijke voor het gebodene door de jongens onder leiding van hun Onderwijzers.

STATEN VAN CURAÇAO

Vergadering op DONDERDAG den 7den Augustus des avonds te 8 uur

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

1. Ingekomen stukken.

Uitgegeven te Willemstad, 5 Augustus 1947.

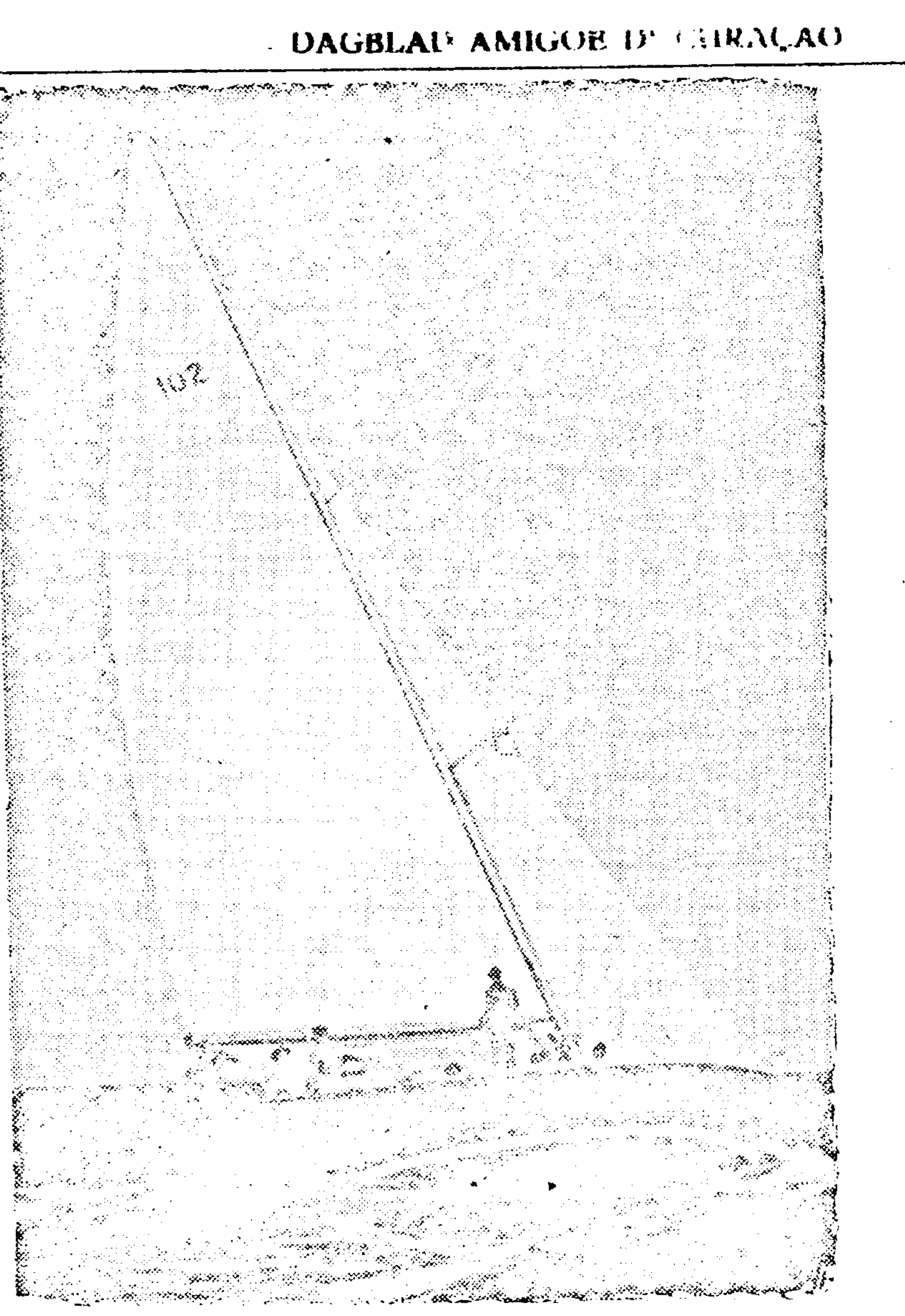
De Wnd. Griffier,
Ph. J. Evertsz.

EXAMEN AMBACHTSSCHOOL „ST. JOZEF".

Voor het eindeexamen van bovengenoemde school, welke gehouden is van 22 Juli — 2 Augustus jl. slaagden de volgende candidaten:

C. Arrindell, A. Godfried, E. Henriette, F. Jansen, J. Laurens, A. Maduro, J. Martina, N. Martis, E. Rosini, S. Siberie, J. v.d. Geld, E. Da Costa Gomez, E. Kappel, V. Isenia, Th. Martis, G. Jacobs, H. Wauben, E. Hato, R. Brion, T. Calister, G. Ignacius, E. Kirindongo, A. Lourens, N. Martsi, V. Sabat. Afgewezen: 4.

In Maart jl. slaagde in Nederland de candidaat J. de Bie, die op Curaçao zijn opleiding heeft gehad voor Machine-bankwerken.

„BLUE PETER" OP WEG NAAR BOVENWINDEN?

Bovenwinden

NAAR DE BOVENWINDEN.

Heden vertrekt per KLM naar de Bovenwinden de Zeer Eerw. Pater C. Heynsbroek, om de geestelijke zorg voor het Franse eiland St. Bartholemy op zich te gaan nemen. Naar men weet is de Paters Dominicanen sinds het jaar 1918 ook de zorg voor het Franse St. Bartholemy en het Franse gedeelte van Sint Maarten opgedragen.

Tevens vertrok met dit vliegtuig ook de nieuwe Priorin der Dominicanessen op Sint Maarten Priorin Wynanda.

Nederlandse monniken in West Indie

Mount St. Benedict's Abbey.

1947 is een groot Benedictijns jubeljaar, „annus benedictus", een gezegend jaar. Overal ter wereld viert de uitgebreide Benedictijnerfamilie het 14e eeuwfeest van haar Patriarch en Vader. Dat wil momenteel zeggen: een 27.000 religieuzen, monniken en zusters, van de Benedictijnerorde in de eigenlijke zin, en als men de Cisterciënsers en andere takken insluit: 1000 kloosters, waar 36.000 religieuzen leven onder de regel van St. Benedictus, een waar leger, „strijders van den Heer Jezus Christus, den waren Koning" (Proloog v.d. Regel).

Ook Nederland kent zijn monniken, al moet het gezegd worden, dat de kloosters in het moederland enigszins vreemd zijn verdeeld: 5 Cisterciënserkloosters (Trappisten) en 2 Benedictijner: de Abdij van Oosterhout en de Priorij van Egmond. Beide laatste kloosters behoren tot de Franse Congregatie van Solesmes, een bepaalde uiterst contemplatieve vorm van Benedictijns leven. Minder bekend is het wellicht, dat er buiten Nederland nog een klooster is van meer actieve Nederlandse Benedictijnen, die zich wijden aan onderwijs en zielzorg, zó echter, dat het Opus Dei de eerste en voornaamste plaats blijft behouden. Het zijn de Benedictijnen van Trinidad, Brits West-Indië, die een onderdeel uitmaken van de Belgische Congregatie. Dat is de Congregatie van den apostolischen Benedictijn: Dom Theodore Nève, den Abt van St. Andries, bij Brugge, met kloosters over de gehele wereld verspreid: in Europa, in Afrika, Azië en Amerika! In het laatste werelddeel ligt Mount St. Benedict, op een bergtop in de West.

Het herdenkingsjaar 1947 is bijzonder voor deze Benedictijnerstichting een „gezegend" jaar geworden. Op 6 Febr. 1947 heeft Z. H. de Paus de Priorij van „O. L. Vrouw in Ballingschap" officieel verheven tot de waardigheid van Abdij. Mount St. Benedict kreeg hiermede het grote voorrecht de eerste Benedictijnerabdij te zijn in de uitgestrekte West-Indische eilandengroep.

Trinidad, „het land van de Kolibrie", is het grootste en meest zuidelijke eiland der Kleine Antillen, vlak voor de kust van Venezuela gelegen. Men heeft het wel eens het „paradijselijke" Trinidad genoemd, „de paarl van West-Indië", de „Rivièra of the Caribbean". En dit terecht. In die weergaloos schone tropennatuur, op een hoogte van 250 meter, verscholen tussen het weelderige groen en de bossen, die de Northern-Range bedekken, geeft het klooster een vergezicht over de noordelijke helft van het eiland: het lichte groen der uitgestrekte suikerrietvelden en het rustige blauw van de Golf van Paria. Is het wonder, dat Columbus, die het eiland in 1498 ontdekte, en het aan de Allerheiligste Drieeenheid toewijdde, spreekt van: „een zéér mooi land, even fris en groen als de tuinen van Valencia, in de maand Maart"?

Nu reeds 35 jaar ligt het klooster daar, in die prachtige omgeving, als een Stad Gods op de berg, als een klein Monte-Cassino. In al die jaren is er hard gewerkt en Gods hulp is vooral de laatste jaren duidelijk gebleken. De kapel van St. Benedictus, waar iedere nacht de monniken om 4 uur voor de Metten bijeenkomen, is een nationaal pelgrimsoord geworden voor de inwoners van Trinidad, die vooral op Zondagen, in grote getale de Mount beklimmen. Nog hoger in de bergen is een groot modern College verschenen, door den broeder-architect gebouwd, „Pax-College", dat aan 140 jongens van verschillende West-Indische eilanden afkomstig, een christelijke opvoeding geeft.

Aan het College is een Seminarie verbonden, groot en klein, voor de opleiding der saeculiere geestelijkheid van het Aartsbisdom. In San Fernando, de tweede stad van het eiland, wijden de Benedictijnen zich aan de zielzorg der stad, wier parochies aan hen zijn overgedragen. Op een naburig eiland St. Vincent is een tweede klooster gebouwd, vanwaaruit het eiland gemissioneerd wordt. En al dit werk, benevens de zware taak van het Goddelijk Officie, dat steeds de voorrang blijft behouden, wordt verricht door een 40-tal monniken, grotendeels Hollanders.

We zeiden, dat dit jaar zegen heeft gebracht over Trinidad. Reeds noemden we 6 Febr. jl., de datum, waarop Rome het klooster tot Abdij heeft willen verheffen. Het officiële stuk somt als redenen op het feit, dat de Mount een centrum was geworden van nationale pelgrimage voor Trinidad en een centrum voor de opvoeding der jeugd in geheel de West.

De 11e Mei zag de Abdij den Aartsbisschop in haar midden. Mgr. Dr. Finbar Ryan O.P., aartsbisschop van Port of Spain, kwam de inwijding verrichten van het College en van „St. Benedict's Private School" in St. John's Village, aan de voet van de berg. Eind Mei arriveerde de Abt-President der Belg. Congregatie, Dom Theodore Nève, voor de canonieke visitatie en het praesidium der Abtskeuze. Deze had 3 Juni plaats en reeds bij de eerste stemming behaalde Dom Adelbert van Duin, een Rotterdammer van geboorte, de vereiste meerderheid. 16 Juni volgde de Abtswijding door den Aartsbisschop, met assistentie van den Abts-President en den Prior. In de namiddag bracht ook de Gouverneur van Trinidad een bezoek aan de Abdij.

Het moeilijke werk van den Prior, Dom Hugh van den Sanden, die met taaie wilskracht en Brabantse eenvoud (hij is Udenaar van geboorte) 25 jaar als Prior-Conventualis aan het hoofd van de stichting had gestaan, was hiermede bekroond. En het dankwoord van den Abt op de dag van zijn Wijding, kwam diep uit zijn hart: „Ik zal God oneindig dankbaar blijven, als Hij mij de genade en kracht zal geven geen onwaardige opvolger te zijn van Father Prior, maar zijn werk te mogen voortzetten met dezelfde ijver en dezelfde nederigheid, die eenvoud, die aan zijn werk dat karakter heeft gegeven van kracht en uiteindelijk succes".

Een prachtige toekomst ligt open voor deze Benedictijnerstichting. Nog veel is er te doen. De gebouwen zijn nog slechts tijdelijk; alleen Guesthouse en College zijn definitief. Maar reeds kon de Abt op 13 Juli jl. toen het eeuwfeest plechtig werd herdacht, de eerste steen leggen van de grootse Abdij, die op dezelfde plaats zal verrijzen.

Moge de Abdijspreuk ten volle bewaarheid worden, daar op die bergtop in West-Indië: „Pax in virtute!" En, wat ook de hartewens is van den Abts-President, moge dit eerste begin uitgroeien tot een bloeiende West-Indische Benedictijner-Congregatie!

ARUBA

EERSTE UITVOERING VAN DE ARUBAANSCHE KUNSTKRING.

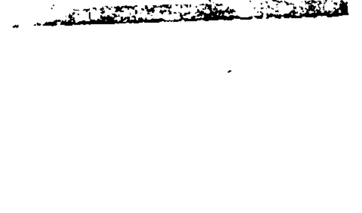
Gisteravond Zondag 3 Aug. had er een welgeslaagde muziekavond plaats in het gebouw van de Sociedad Bolivariana, georganiseerd door de actieve President van de Arubaansche Kunstkring tw. de Heer F. Steenmeyer.

De uitvoering begon om acht uur en werd geopend door een gemengd koor van de Eagle, onder leiding van den heer F. Steenmeyer, met het volkslied Wilhelmus, dat zeer goed werd gezongen, hetgeen staande door de talrijke aanwezigen werden aanhoord. Vervolgens werd het Nonnenkoor uit Casanova aan Joh. Strauss ten beste gegeven. No. 2 kwam met Military March, hetgeen een piano-duet door Fr. Schubert is gespeeld door twee Amerikaansche jonge meisjes, genaamd Annette Gregersen en Janet White, keurig werd vertolkt op de piano, om vervolgens een piano Osolo door de 11 jarige Janet White van W. A. Mozart, Sonata G. Major, wat een daverend applaun oogstte en het jong meisje tot een toegift dwong.

Nummer 3, zijnde een der beste nummer van dien avond, was een Ballet-dance Stefanie-Gavotte Czibulka door mej. Annelies Athmer met mevr. de la Fuente aan den vleugel; keurig en wel uitgevoerd door Mej. Athmer en prachtig begeleid door Mevr. de la Fuente.

No. 4 was een Viool-sonata door Mozart G. Major, gespeeld door den Heer W. Ragan met den heer F. Steenmeyer aan de piano, hetgeen goed werd vertolkt op de viool en waar men de zuiverheid van zijn strijken kon waarnemen.

No. 5 was het Surinaams mannenkoor „Melodie", dat onder de leiding van den heer R. Kolader een magnifiek geheel vormde, dat ons deed denken aan het Fisk Jubilee Singers en aan Don Cozaco. Het pracht koor, met zijn mooie bas, klonk als een volledig orkest. Het feestlied Kaliwoda werd ingezet, terwijl de zaal die overbevolkt was, aandachtig toeluisterde zoodat men zelfs bij wijze van spreken een speld kon hooren vallen, was buitengewoon goed in den smaak van het publiek, hetgeen bewees de aanhoudende applaus. Vervolgens zong men het bekend lied Still away Nigre Spiritual, waarna het daverend applaus zoo geweldig was, dat de zangers tot een toegift dwong, zoodat men te hooren kreeg „Nobody knows, what I have seen". Vanzelf sprekend volgde een geweldige ovatie, die zijn weerga niet kende. Hierna treed de pauze in.

Na de pauze kwam weer het Eagle Koor op de prop met twee liederen tw. In 't groene dal, in 't stille dal en Roses from the South van Johann Strauss, wat zeer mooi werd gezongen. Aan de piano was eveneens de heer Steenmeyer. Hierna hield een der leden van het Eagle Zang Koor met name mej. de la Fuente de volgende rede: „Mijnheer Steenmeyer, Namens het Eagle Koor bied ik U dit bloemstuk aan ter gelegenheid van het eenjarig bestaan van de Arubaansche Kunst kring en als blijk van waardeering voor de uitmuntende wijze waarop U ons Koor heeft geleid. Gedurende het 1ste jaar van het bestaan van de Ar. K. K. heeft U zich hieraan geheel gegeven en niet te vergeefsch, want zonder de Ar. K. K. onder Uw energiek voorzitterschap hadden wij veel van de Kunst moeten ontberen, waarvan wij thans hebben kunnen genieten. Wij hopen, dat U in het 2e jaar op den ingeslagen weg zult voortgaan en wenschen, dat Uw arbeid met succes moge worden bekroond ter verhoging van de culturele waarde van Aruba." Na deze redevoering kwam Mej. Annelies Athmer en mevr. de la Fuente met een andere Ballet-dance nl. Wals Chopin, alwaar de goed onderlegde mej. Athmer het publiek liet zien, dat zij deze kunst goed onder de duim had.

Het geheel was netjes en keurig uitgevoerd, hetgeen door een langdurig applaus door het enthousiast publiek te zien was; hierna werd mej. Athmer en mev. de la Fuente bouquetten bloemen overhandigd door voorzitter Steenmeyer. Zooals reeds gezegd waren deze beide nummers door mej. Athmer het hoogtepunt van dien avond. Als 3de nummer na de pauze kregen wij ten gehoore Trio G. Major door Jos. Haydn gespeeld door de heeren W. Ragan viool; J. da Costa Gomez cello en F. Steenmeyer piano, wat zeer zeker een variatie bracht in het programma van dien avond en zeker in den smaak viel bij de toehoorders.

Vervolgens kregen wij te hooren een piano-solo door de 13-jarige Hilda Wynaar van Fr. Schubert genaamd Impromptu no. 4, wat met groote vaardigheid werd voorgedragen door Hilda en wij kunnen voorspellen, dat als Hilda zoo doorgaat zij binnenkort zal worden een pianiste van groot formaat.

Tot slot kregen wij nogmaals het bekende Surinaamse mannenkoor Melodie, dat ons twee nummers liet hooren nl. Sabbath van Ern Kreutzer en het pracht lied genaamd „DE BLOEMETJES GAAN SLAPEN" (Good Night), hetgeen het enthousiast publiek zoodanig in de wolken bracht, dat het geen einde kende aan handgeklap en zoodoende het koor dwong om een herhaling te geven, wat ook geschied is. En hiermede nemen wij afscheid van dirigent Kolader met zijn pracht koor en wenschen hem en zijn koor proficiat met het behaald succes en koesteren den wensch om dit koor nog dikwijls te kunnen beluisteren. Zoo 'n pracht koor mag er zeker wel zijn!

Ten slotte een woord van hulde en dank aan voorzitter Steenmeyer, aan wien wij geluk en voorspoed toewenschen voor de Arubaanse Kunstkring.

Onder de aanwezigen merkten wij op Z. H. E. G. Heer Gezaghebber L. C. Kwartsz en echtgenoote.

Zijnde bovengenoemde uitvoering ten bate van het pianofonds van de Arubaansche Kunstkring kunnen wij mededeelen, dat het netto bedrag ongeveer bedraagt Fls 500.—, wat een mooie prestatie te noemen is. Wij hopen dat onze energieke Voorzitter nog menigmaal zulk een welgeslaagde avond zal organiseren.

ARUBA

BRIEF VAN DEN HEER EMAN.

Het zal niet lang meer duren, dat Aruba voor de Pers van Curaçao een lastpost betekent; hij zal dan niet meer aan deze deuren kloppen met verzoek tot opname van zijn artikeltjes, waarvan de meeste klaagliederen en protesten zijn, die beschouwd worden als onverkwikkelijke affairs.

De ontbrekende onderdelen van een drukpers die wij hier sedert enige tijd hebben zijn eindelijk verkregen, waardoor Aruba in staat is geraakt binnenkort zijn eigen blad het daglicht te laten zien.

Ook het periodieke blad „El Regulador" met zijn humoristisch of als men het toch zo wil noemen zijn scheldrubriek (vele bladen hebben af en toe toch een scherpe tong) zal een bepaald rol komen spelen.

Mijnheer de Redacteur: Indien iemand van onze voorgeslachten opstaat uit het door Statenlid Maal bedoeld calco-tijdperk van Aruba, dus toen zelfs onze visserij zo primitief was, dat men onze redsnappers en koningvis vindplaatsen niet kon bereiken zou hij verbaasd kijken en zeggen: ik heb niet gedacht dat Aruba ooit Curaçao zal inhalen.

En ik, Mijnheer de Redacteur, het Aruba van een dertigertal jaren geleden vergelijkende met het huidige zou willen voegen aan de opmerking van den hiervoren bedoeld carco-visser, dat ik wel stellig verwacht had, dat Aruba met Curaçao eens zal balanceren, doch dat het zo vlug zou geschieden is voor mij ook een verrassing.

Deze door mij gereleveerde vooruitgang van Aruba berust op geen optimistisch denkbeeld, maar is gestaafd door gegevens van den Griffier der Staten van Curaçao, nl. dat Aruba aan loodsgeld heeft opgebracht ƒ 1.180.400.— Curaçao ƒ 1..121.800; dat in de haven van Aruba per jaar 5679 stoomschepen komen — in Curaçao 5166; dat de invoer van Aruba per jaar bedraagt ƒ 219.045.898 — van Curaçao ƒ 150.117.626, dus twee superieure factoren d.i. omgang met buitenwereld en verwerking van kapitaal, waarin Aruba de suprematie heeft, plus nog andere verborgen vooruitzichten, die wij natuurlijk niet in het openbaar willen bespreken, immers indien wij een joker in onze kaart hebben moet de tegenpartij daarvan niets weten.

Volgens gegevens van den Administrateur van Financiën heeft Aruba 1942/1946 opgebracht ruim ƒ 47.000.000.— waarvan Aruba aan gewone dienst niet meer dan ƒ 20.000.000.— besteed heeft.

Men kan zich dus wel voorstellen M. de R., dat Aruba met dit surplus van ƒ 27.000.000.—, indien Auba hiervan niet aan Curaçao moest geven, enorm veel had kunnen uitvoeren aan productieve werken, als onze haven bv., die thans in plaats van in uitbaggering reeds in exploitatie stadium zou verkeren.

Toegegeven dient te worden, dat wij weinig gebruik maken van de gestichten en instellingen op Curaçao, waarvoor wij onevenredig te veel bijdragen, terwijl wat het technisch gebied betreft zijn wij lang niet aangewezen op Curaçao wanneer in aanmerking genomen wordt de talrijke Arubanen, die in het Bestuursappaiaat op Curaçao dienen: Procureur Generaal (Kwartsz), Directeuren Openbare Gezondheidsdienst, Landswatervoorzieningsdienst — Postkantoren (Arends), (Beaujon), (Zeppenfeldt), Officier van Justitie (Lampe), Geestelijken, Ontvanger, Notarissen, Onderwijzers enz.

Zeker heeft Aruba Holland nodig, doch heeft Aruba Curaçao nodig of omgekeer M. de R. ?

De afscheiding, die Aruba vraagt, gaat hoofdzakelijk om een gevoelskwestie; Aruba wenst helemaal niet, dat Curaçao geforceerd wordt de gelijkwaardigheid van Aruba in te zien. Mocht Holland een gelijkstelling opleggen M. de R. dat zal een ongeneeslijk wond zijn.

Het is moeilijk om van een Maal te verkrijgen, dat hij niet meer zal herhalen „Bosonan comedor di carco no ta nos igual".

Dank U M. de R.

Henny Eman.

....

De heer Eman zond ons een brief met het verzoek, die brief geheel af te drukken. Natuurlijk willen we dat wel doen, ofschoon de aanhef van deze brief ineens opent met beschouwingen over de pers, waar we nog wel een nootje bij zouden kunnen plaatsen. In de drie en zestig jaar van het bestaan van de „Amigoe" is er toch wel meer gedaan voor Aruba als wat lastige stukjes opnemen (hetgeen we altijd héél gaarne hebben gedaan). De inleiding wil eigenlijk een mededeling zijn, dat de heer Eman op Aruba met een nieuwe krant zal beginnen en het zal een nieuw-nummer zijn in het boek van Dr. Hartog over de journalistiek op Curaçao (bedoeld is hier gebiedsdeel), doch we hopen dat deze krant wat langer zal leven! Het wordt voor de geschiedschrijvers zoo lastig.

Het verdere verloop van de brief van de heer Eman gaat over de gelijkstelling tussen Aruba en Curaçao, in verband met de onsympathieke opmerking van zijn college Maal. Dit is reeds in de staten behandeld.

De economische gelijkheid tussen de beide eilanden wordt hier bewezen, doch er wordt nu overgegaan tot andere onderwerpen, daar uit wil de heer Eman natuurlijk ook politieke gelijkheid als billijk voorstellen, ofschoon politieke inzichten niet verkregen worden door geldelijke inkomsten.

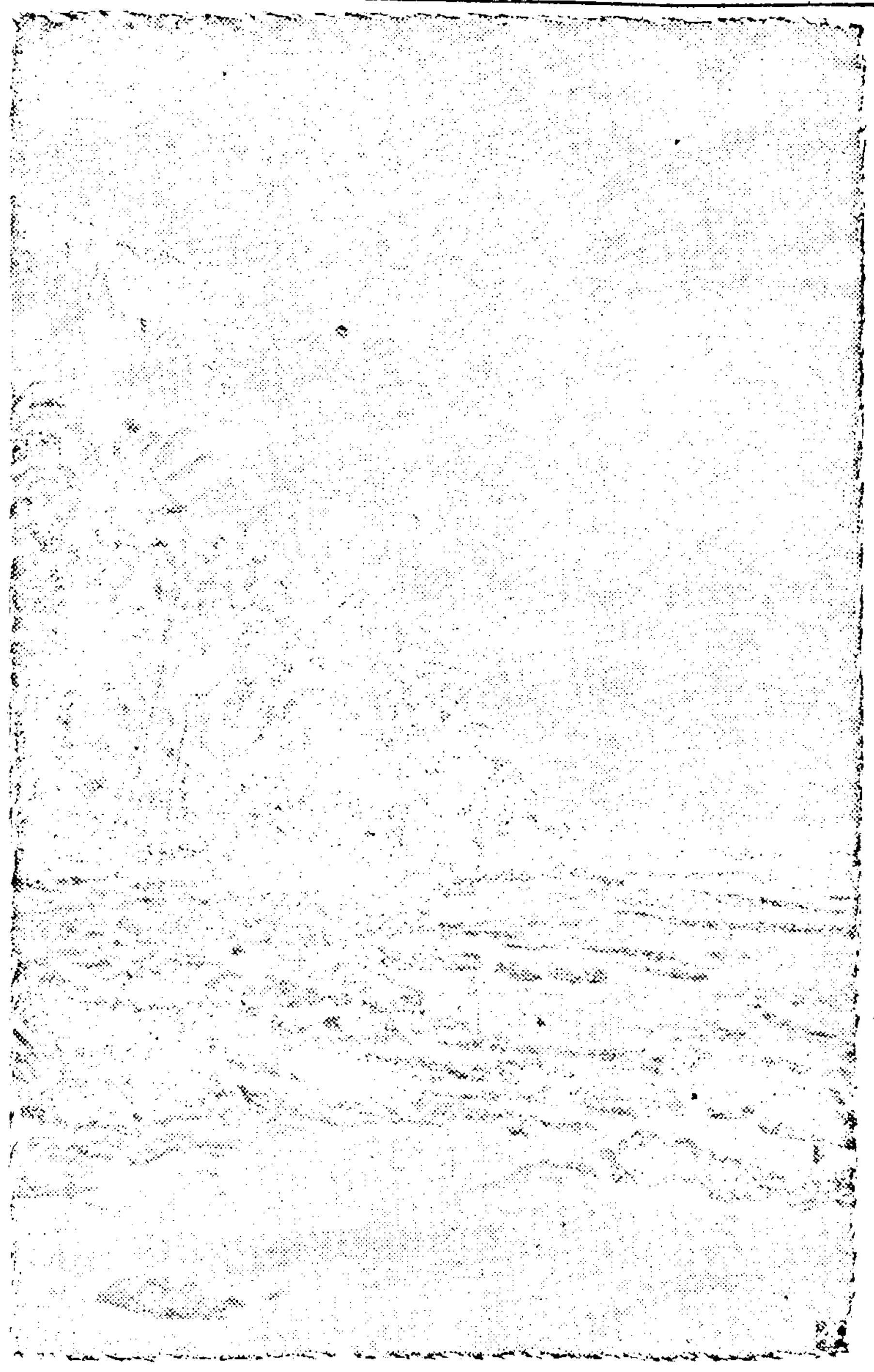
Maar dat alles is een gevoelskwestie en dat moet het niet zijn en daarom is het maar beter deze kwestie uit te weg te gaan, zoolang het een gevoelskwestie is. Hartgrondig hopen we, dat Aruba vooruitgaat en het is enorm vooruitgegaan en dwaasheid hebben we het genoemd dat zulk een eiland, van zulk een importantie, slechts zijn stem kan laten horen in een zgn. politieraad vergadering van zegge twee of drie leden, om slechts wenselijkheidsbegrotingen op te maken.

De vraag echter van de Eman of de beide eilanden elkaar nodig hebben is natuurlijk gemakkelijk te beantwoorden. Natuurlijk hebben we elkaar nodig, als was het alleen maar omdat het zulke kleine gebieden zijn, omdat zij geestelijk op elkaar ingesteld zijn, omdat ze door de eeuwen elkaar hebben leren kennen en elkaar in zaken kunnen bijstaan, in samenleving kunnen steunen, in hun opgang naar meerdere onafhankelijkheid van dienst kunnen zijn, en elkaar heel heilzaam geestelijk kunnen nodig hebben. Vooral die geestelijke hulp is er nodig, hoe zou het ook anders kunnen, dat is een werk van eeuwen.

„Een prachtig gaaf karakter, hoge morele eigenschappen, een levensdiscipline, die als van nature wordt meegegeven aan alle zonen en dochteren van het land dat is iets hoogs wat een werk van eeuwen is."

Waarom zouden de twee eilanden elkaar uit de weg gaan. Het zou onverstandig zijn. En al zou men het nu misschien op enige politieke manier doorvoeren daar het misschien wens is goed, doch geestelijk kan het niet. Gelijk Tyrus Sidon nodig had en Buda Pest, zoo heeft Curaçao Aruba nodig en Aruba Curaçao, en laat ons nu niet vragen wie in meerdere mate, doch laat ons daar buiten blijven, want het was immers een gevoelskwestie, doch laat ons niet omdat het een gevoelskwestie is niet maar zeggen „'t is zo", „opdat ons niet overkomt wat iemand ons vertelde, die 'n politiek verlangenslijstje op Aruba had getekend. „Ik moet wel, ik kan niet anders, het is een gevoelskwestie......"

Samen voorwaarts.

STRAND OP ARUBA.

SPORT

SPORTIEF?

Geen officieel elftal.

Zoals onze lezers weten, wordt hier de volgende maand een elftal van de Katholieke Sport Centrale uit Curaçao verwacht.

Deze Centrale is zoals de naam reeds zegt een zuiver sectarisch lichaam.

Ondanks de algemene naam kan hetzelfde gezegd worden van de N.G.V.B., die na een rustperiode van tien jaren weder enige activiteit begin te vertonen.

Van den secretaris van de Surinaamse Voetbal Bond, het officiële lichaam in Suriname, ontvingen wij onderstaande brief van de Curaçaose Voetbal Bond ter plaatsing.

Uit deze brief kan ook duidelijk blijken hetgeen wij aan het begin van dit entrefilet hebben geschreven.

Aan het Bestuur van de Surinaamse Voetbalbond, Paramaribo, Suriname.

Mijne Heren,

Heden ontvingen wij Uw schrijven van 18 deer en in antwoord hierop hebben wij de eer U mede te delen, dat volgens de plaatselijke Pers een elftal van de „Katholieke Sport Centrale" binnenkort in Suriname zal spelen.

De „K.S.C." is een bond die niet internationaal is aangesloten en die ook niet door onze Bond is erkend. Het contact met de „K.S.C." is al onze leden op straffe van schorsing of royement ten strengste verboden.

Wij verzoeken U derhalve beleefd bovenstaand aan de Surinaamse Pers door te willen geven, teneinde eventueel misverstand te voorkomen.

Inmiddels verblijven wij,

Hoogachtend, „De Curaçaose Voetbalbond" namens het Bestuur

w.g. P. Od. Willems, (Secr.).

(„De West")

WIELRIJDEN.

Mikey Fernandez van Trinidad legde de 2 mijl rit bij de wedstrijden in Georgetown in 5 minuten en 45 seconden af. Hiermede sloeg hij het record van zijn landsman A. Charles in 1934, behaald. H. Alvarada van Venezuela werd nummer 2 en L. Lewish werd nummer 3. De laatste van de vijfmijl rit (Georgestown, (AP) 5.8).

Olienieuws

OLIENIEUWS IN INDIË.

De Bataafse Olie maatschappij maakte Dinsdag bekend, dat men de olievelden van Tjalang Djimar bij Pladjoe in de buurt van Palembang weer in bezit heeft genomen. De installaties werden beschadigd aangetroffen. De schade die werd aangebracht door Japanners in republikeinse dienst die dinamiet aanbrachten, laat zich herstellen. Er word ook schade gerapporteerd bij de Standard Vacuum installaties, eveneens in de buurt van Pladjoe (Aneta, 5.8).

Nieuws van overal

VERDELING GOLFLENGTES.

Acht honderd radio experts hebben gisteren vier uur lang gesproken over de radio-belangen in een conferentie te Atlantic City.

Het verdrag zal 15 Sept. getekend worden. 77 landen nemen aan deze conferentne deel ((AP). 6.8).

CADOGAN.

De Engelse gedelegeerde in Lake Success verklaarde na de speech van de Egyptische premier, dat Engeland vast houdt aan het Egyptisch Engels verdrag van 1936 en dit wel tot 1956. De wettelijkheid van dit verdrag behoeft niet door de Verenigde Landen onderzocht te worden, dat is haar taak niet. Hij vroeg de kwestie maar van de agenda af te voeren (Lake Success, (AP) 6.8).

NAAR DEN KONING.

Attlee ging de Koning inlichten over zijn nieuwe plannen om aan de economische crisis het hoofd te bieden. Het volk is slecht gekleed. De armoede zou kunnen leiden naar een nationaal bankroet. Attlee zal voor de kamers komen en in een speech van 90 minuten zijn plannen te ontvouwen (Londen, (AP) 6.8).

Koninklijke Nederlandse Marine.

I. Gedurende de 2e week van de maand Augustus 1947 zal op Curacao en Aruba een commissie zitting houden, te wier overstaan de gelegenheid zal bestaan een verbintenis in de Rijkszeedienst aan te gaan als matroos en wel:

te Curacao op 11 en 12 Augustus 1947 van 8 tot 10 uur v.m. op de Marinebasis „Parera";

te Aruba op 14 en 15 Augustus 1947 van 8 tot 10 uur v.m. op nader bekend te maken adres

Vereisten:

1o. Ongehuwde mannelijke Nederlanders of Nederlandse Onderdanen van alle landaard;

2o Leeftijd niet jonger dan 17 jaar en niet ouder dan 19 jaar;

3. Mililitair geneeskundige geschiktbevonden zijn:

4 Voldoende kennis van de Nederlandse taal, kunnen lezen, een leesbare hand kunnen schrijven en de vier hoofdbewerkingen der rekenkunde kunnen uitvoeren.

Bij aanmelden: dienen de volgende bescheiden te worden overgelegd:

a. een uittreksel uit het geboorteregister;

b. een bewijs van Nederlanderschap of Nederlands Onderdaanschap;

c. een bewijs van goed gedrag, voorzien van een verklaring waaruit blijkt of en zo ja, welke vonnissen de dienstzoekende te zijnen laste heeft, welke bewijs ten hoogste twee maanden oud mag zijn:

d. een bewijs van toestemming van hem of van haar, die de ouderlijke macht of de voogdij uitoefent (niet ouder dan twee maanden); dit bewijs moet gelegaliseerd worden door een daartoe bevoegd ambtenaar:

e diploma's schoolrapporten, enz c. q. gewaarmerkte afschriften daarvan, waaruit o m duidelijk moet blijken, dat de lagere school geheel is doorlopen;

f. getuigschriften c q gewaarmerkte afschriften daarvan van werkgever (s), bij wie de dienstzoekende werkzaam is geweest, met vermelding van het tijdvak voor hoelang de dienstzoekende bij betrokken werkgever (s) werkzaam was:

De verbintenis zal moeten worden aangegaan voor den tijd van zes jaren, waarvan het tijdvak eindigende een jaar na den datum van eerste plaatsing voor eerste militaire vorming zal zijn op proef, z g proeftijd:

Zij, die een verbintenis hebben aangegaan hebben gelijke rechten en verplichtingen als het Europeesch beroeps personeel, o a. het dienen in Nederland, Overzeese gebiedsdelen of elders ter wereld.

De verstrekking van de eerste militaire uitrusting komt ten laste van het Rijk.

Aanneming premie wordt n i e t uitgekeerd

Zij, die aangenomen worden, zullen omstreeks medio September 1947 naar Nederland vertrekken

Het bewijs van toestemming, zoals bedoeld onder punt d kan voorzover betreft gegadigden woonachtig op Curacao, afgehaald worden op het bureau van de Oudst Aanwezen Zee-officier Marine basis „Parera" Curacao, terwijl gegadigden woonachtig op Aruba of elders het schriftelijk kunnen aanvragen aan genoemde autoriteit.

Indonesie en de Souvereiniteit

Er is de laatste maanden veel gesold met het begrip „souvereiniteit". Het werd vereenzelvigd met de facto erkenning. Het speelde de rol van onafhankelijkheid en zelfstandigheid. Van zeer deskundige zijde plaatsen we een uiteenzetting.

Er is ontzettend veel geschreven — al eeuwenlang — over „souvereiniteit". In de ontwikkeling van algemene staats-theorieën, in wetenschap van het staats- en volkenrecht heeft het begrip „souvereiniteit" een grote rol gespeeld. Daarin heeft men zich niet te verdiepen wanneer men het Indonesische vraagstuk wil belichten vanuit de gezichtshoek van de „souvereiniteit".

Wanneer men vraagt, aan wie of wat, in een land als Engeland, of Amerika, of Nederland, de souvereiniteit toekomt, dan vraagt men naar de staatsrechtelijke bouw van dat land; dan wil men weten waar in dat land „the seat of authority" ligt, bij het Parlement, bij het volk, bij de Kroon? Maar als men vraagt onder wiens souvereiniteit een der „dependent countries" staat, dan wil men weten, welk vreemd gezag in dit afhankelijk land de scepter voert, tot welke „souvereine" staat ook dit gebied gerekend dient te worden, welk land met het oppergezag over zulk een gebied rechtens en feitelijk is bekleed.

Dit werd dus, vóór de oorlog, met Nederlandse souvereiniteit over Indonesië bedoeld: rechtens en feitelijk maakten deze landen deel uit van het Nederlandse staatsgebied. Voor de rest van de wereld was Indonesië „Nederlands bezit". Voor het wel en wee van Indonesië, voor al wat hier geschiedde, kon in laatste instantie de Nederlandse staat, het Koninkrijk der Nederlanden, aansprakelijk worden gesteld, omdat rechtens en feitelijk het oppergezag in deze landen ook bij het Koninkrijk berustte.

Oorlogsdoelen.

„Rechtens en feitelijk": het gaat niet enkel om recht op gezag in binnenland en buitenland erkend, ook de gezagsuitoefening speelt een rol, waarvoor men de ogen niet mag sluiten.

Wanneer in 1942 de tweede wereldoorlog Indonesië bereikt, dan worden deze landen aan Nederlandse gezagsuitoefening bijna geheel onttrokken. **Recht** op gezag kan blijven, maar bezwaarlijk kan men zeggen, dat de Nederlandse souvereiniteit in die jaren onverkort is blijven voortbestaan. En menig Indisch Nederlander in gevangenschap bekroop de vrees, dat ook op dit gebied het „rechtsherstel" niet zo verzekerd zou zijn als men zou verlangen.

Wel werd als één der oorlogsdoelen van Amerika en Engeland, **in het Atlantic Charter** reeds gesteld: dat souvereiniteit zou worden teruggeven aan diegenen, aan wie zij door wapengeweld was ontrukt, maar een toepassing van de beginselen van het Charter ook ten aanzien van „Koloniën" scheen aan de ondertekenaars nauwelijks voor ogen te hebben gestaan. En talrijk waren — ook al vóór de oorlog — de Amerikaanse stemmen, die betoogden, dat het Amerikaanse volk zijn bloed niet moest vergieten om Frankrijk, Engeland en Nederland te helpen in dit deel van de wereld hun koloniën te herwinnen. Het „koloniale stelsel" — aldus deze stemmen — mocht na de oorlog niet herleven, men sprak van trusteeship, mandaat-gebieden, internationaal beheer.

Amerikaanse medewerking.

Men heeft zich dus in de bezettingstijd met enige bezorgdheid afgevraagd of Nederland, na een geallieerde overwinning, waaraan wel niemand twijfelde, mocht rekenen op volle medewerking, vooral van Amerikaanse zijde, voor de herva̱tting van zijn gezagsuitoefening in Indonesië.

Wanneer dan, na de Japanse capitulatie, herstel van Nederlands gezag in een belangrijk deel van Indonesië op onvoorziene moeilijkheden stuit, dan wordt de souvereiniteits-vraag van alles beheersende betekenis. Men ademt op, wanneer in Engeland en in Amerika de Regeringen in het openbaar verklaren, dat de Nederlandse souvereiniteit over Indonesië volledig wordt erkend. Bij moeilijkheden, die wij ondervinden en waarin onze bondgenoten zijn betrokken, wordt dit het argument: gij hebt toch onze souvereiniteit erkend!

Als Christison aanvankelijk bezwaar maakt tegen wederinstelling — in bezet gebied — van Nederlandse rechtbanken, rechtsprekende „in Naam der Koningin", wanneer onze marine — in territoriale wateren — schepen aanhoudt, die varen onder Engelse of Amerikaanse vlag, telkens moeten wij ons beroepen op de erkenning van de Nederlandse souvereiniteit. Dit is het vaste uitgangspunt al kost het moeite ook de consequenties, hervatting van onze gezagsuitoefening op allerlei gebied, te doen aanvaarden.

Daarom was niets zo irriterend voor ons, Nederlanders, als het standpunt, steeds duidelijker en consequenter ingenomen door de Republiek, dat zij geen souvereiniteit van Nederland over Indonesië erkende, dat — wat hetzelfde is — de Republiek de souvereiniteit voor zich zelve opeiste. Het hardnekkige verzet, in Nederlandse kringen reeds van de aanvang af gerezen tegen „erkenning van de republiek" berust ten dele op het juiste besef, dat die „staatkundige organisatie" geen geringer aspiraties koesterde dan volledige onafhankelijkheid of „souvereiniteit" en dus niet minder deed en, door haar revolutionair karakter, ook niet minder doen kon, dan de Nederlandse souvereiniteit, de Nederlandse rechten op gezagsherstel in Indonesië afwijzen. Men kon zich deze Republiek eenvoudig niet denken „in rijksverband" of zelfs maar deel uitmakende van enig staatsverband, waarin de Nederlandse leiding en de Nederlandse verantwoordelijkheid in welke vorm ook zou behouden blijven.

Werden aanvankelijk deze republikeinse aspiraties aan Nederlandse zijde nauwelijks als serieux genomen — **en daar bestond** aanvankelijk ook wel reden voor — steeds meer zorgwekkend werd het consequente streven van de Republiek om voor haar meest vergaande aspiraties de buitenwereld te winnen. Rechtstreeks contact met de rest van de wereld, los van enige Nederlandse bemoeienis, erkenning dus als „souvereine staat", dat werd met alle middelen nagestreefd. En hoe langer de breuk tussen Republiek en Nederlands gezag voortduurde, hoe meer symptomen zich gingen voordoen, dat de buitenwereld niet ongenegen was om met de Republiek directe relaties aan te knopen en langzamerhand de Nederlandse souvereiniteits-aanspraken slechts als een schadelijke belemmering werden gezien.

Bij deze ontwikkeling dreigt het gevaar, dat de buitenwereld de geringe „effectiviteit" van de nieuwe staatkundige organisatie der Republiek **snel uit het oog** verliest. Dat recht en orde op republikeins gebied nog altijd niet verzekerd zijn; dat de rechtszekerheid en veiligheid van Indonesiërs en niet-Indonesiërs beiden daar alles te wensen overlaat; dat het normale handelsverkeer daar nauwelijks mogelijk is; dat de nieuw gevormde organen er al te vaak nog niet in slagen hun wilsbesluiten te doen uitvoeren; dat bendewezen en terreur door misdadige elementen een ongekende omvang hebben aangenomen en blijkbaar met eigen kracht niet te beteugelen zijn; kortom dat Nederlandse coöperatieve en gezagsuitoefening in afzienbare tijd onmisbaar blijven voor het herstel van vrede en welvaart, dat alles mogen ons Nederlanders door harde ervaringen volkomen duidelijk zijn, het buitenland kan zich dit alles nauwelijks realiseren; de feiten worden voor het buitenland ook zoveel mogelijk verhuld. Dat Nederlandse souvereiniteit daarom niet enkel ons belang is, maar zonder enorme schade van land en volk, ja zelfs van de internationale gemeenschap niet zonder meer mag worden prijsgegeven, wij zijn het, die daaraan voortdurend hebben te herinneren, wij zijn het, die moeten vermijden dat men dit uit het oog verliest.

Daarom valt te begrijpen, dat de weg der onderhandelingen, die wij welbewust hebben gekozen, van onze zijde voortdurende voorzorgen eist.

Revolutie.

Ook als gevolg van revolutie kan een staat zijn staatsgezag, de „souvereiniteit" over een deel van zijn gebied zien overgaan op een nieuwgevormde staat. Daarvoor is natuurlijk niet voldoende, dat opstandelingen in enig gebiedsdeel zich meester maken van het gezag, de souvereiniteit van het oude staatsgezag verwerpen en een onafhankelijke staat uitroepen. De nieuwe staat zal internationaal geen erkenning vinden voordat twee voorwaarden zijn vervuld:

In de eerste plaats moet er een nieuwe staatsorganisatie zijn ontstaan, die volkenrechtelijke verantwoordelijkheid kan dragen, waarvan dus de organen hun wilsbesluiten kunnen doen uitvoeren.

En in de tweede plaats: de situatie moet een permanent karakter krijgen. Er moet grote waarschijnlijkheid bestaan dat de moederstaat de werkzame staatsorganisatie van het afgescheiden gedeelte niet zal verstoren.

Men is het er over eens, dat deze tweede voorwaarde geacht kan worden vervuld te zijn, wanneer de moederstaat, ofschoon bij machte de nieuwe organisatie te vernietigen, zijn wil doet blijken om het afgescheiden gedeelte ongemoeid te laten, bij voorbeeld door erkenning als volledig onafhankelijke staat. En die erkenning kan ook uit de feiten worden afgeleid.

Vandaar al die voorzorgen opdat de houding van de moederstaat bij onderhandelingen toch vooral niet zal worden uitgelegd als een stilzwijgende erkenning van volledige onafhankelijkheid, alias „souvereiniteit".

Ook Nederland stond in het Indonesische conflict tegenover een tegenpartij, die zich onafhankelijk noemde en Nederlandse souvereiniteit verwierp.

Maar de vervulling van de plichten, die Nederland in Indië heeft, ook ten aanzien van Java en Sumatra, was onverenigbaar met een erkenning van de Republiek als „souvereine" staat. Er stond veel meer op het spel, dan een „Prestige-quaestie" of Nederlandse financiële en economische belangen of rechten en belangen van Nederlandse ambtenaren, ondernemers, eigenaren en andere particulieren.

De tijd, die na de capitulatie van Japan verstreken is, heeft overvloedig materiaal geleverd voor de stelling, dat herstel van orde, rust en welvaart in dit land een taak is waartegen de nieuwe staatsorganisatie van de Republiek in afzienbare tijd nog niet is opgewassen en dat daarbij de hulp en samenwerking van de Nederlanders niet is te ontberen ook in die zin dat Nederlandse gezagsuitoefening moet mogelijk blijven.

Daarom is Nederland verplicht geweest nadrukkelijk vast te houden aan het standpunt, dat heel Indonesië — met inbegrip van de gebieden waar het Nederlands gezag na de capitulatie niet weder werd hersteld — staat onder Nederlandse souvereiniteit.

Terecht is hierin geen beletsel gezien tegen onderhandelingen met een Indonesische delegatie, die de Regering van de Republiek vertegenwoordigde en tegen het vastlegen van de resultaten in een overeenkomst met de Regering van de Republiek.

Met deze overeenkomst: het basisaccoord van Linggadjati aanvaardt de Republiek voorlopig de souvereiniteit van Nederland.

Antenne-masten

VAN HILVERSUM I EN II.

Wanneer de machtige klanken van een kerkorgel door uw kamer ruisen, ziet u in uw verbeelding, hoe de orgelist in Amsterdam, Den Haag of Bussum vol overgave gebogen zit over de klaviatuur van zijn heerlijk instrument. Vóórdat deze orgelklanken u kunnen bereiken, moeten zij echter een lange weg afleggen en op die weg treffen we onder meer de zendantenne aan, een heel interessant deel van het geheel der radio-overdracht, dat zeker óók tot uw verbeelding kan spreken. En zoals we beloofden aan het slot van ons artikel, waarin we aandacht schonken aan de zendapparatuur in het zendergebouw te Lopik, gaan we u thans het een en ander vertellen over de beide zendantennes van de Nederlandse omroepzenders Hilversum I en Hilversum II.

Zo op het eerste gezicht niets bijzonders

Inderdaad, zo op het oog lijken deze slanke stalen masten niets bijzonders. Totdat men zich aan de voet er van bevindt en bijzonderheden over de bouw en hun samenstelling verneemt.

We kijken naar omhoog en zien, hoe de top van de mast, waaronder wij staan, zich verlijst in de blauwwitte wijdte van de alles overkoepelende wolkenlucht. En meteen dringt de vraag zich aan ons op, hoe hoog deze masten wel zullen zijn. Indachtig hetgeen de radiotechniek ons leert, kunnen we die hoogte ongeveer berekenen. Er is hiernamelijk sprake van zogenaamde halvegolf zelfstralers. Wij vragen onze begeleider nochtans naar de exacte cijfers, waaruit blijkt, dat de antennemast van Hilversum I (golflengte 301.5 m) 168 meter hoog is, terwijl die van Hilversum II (golflengte 415 m) een hoogte van 198 meter heeft. Dit zijn wat men noemt „sprekende" cijfers en u zult zich afvragen — juist zoals wij dat deden — hoe men tewerk is gegaan bij het opstellen van deze enorme stalen gevaarten.

Over de bouw der masten.

Eind Juni 1939 is men begonnen met de voorwerkzaamheden voor de bouw dezer antennemasten.

Er moesten voor elke antenne zes putten worden gegraven om de tuidraden te kunnen verankeren, alsmede 'n 7de punt voor de antennemast zelf. De inhoud van elk dezer putten bedraagt niet minder dan 72 m3. Zij werden volgestort met gewapend beton, waarin de tuiankers werden bevestigd. Van deze betonblokken bevindt zich een deel van ongeveer dezelfde kubieke inhoud boven de grond, welk deel geheel met aarde is bedekt.

De eigenlijke mastenbouw nam op 14 Juni 1939 een aanvang. De eerste 30 meter dezer mastconstructie werd op de grond gemonteerd en met behulp van een bok en een electrische lier in de tijd van 1 uur en 10 minuten overheid gezet. Het ging er nu om, de kous als het ware af te breien en daartoe werd bovenin het thans overeind staande deel een montagelift geplaatst, die na elke gevorderde 10 meter omhoog werd gebracht door middel van handlieren in de lift. De onderdelen hees men met behulp van handlieren naar boven en als u bedenkt, dat er sprake is van driehoekige vakwerkmasten met een omtrek van 8.34 m, waarin stalen ladders en ringen moesten worden gemonteerd die een soort van schacht in de masten vormen, dan is het u duidelijk, dat er per dag een groot aantal onderdelen nodig was om de bouw van elke tien meter te doen vlotten. Dit monteren gebeurde in de reeds genoemde montagelift, waar de werkers zogezegd van 's morgens tot 's avonds bivakkeerden. Want zij verrichten daar niet alleen de montagewerkzaamheden, doch gebruikten er ook de maaltijden, aangezien het teveel tijd en moeite zou vergen om voor het twaalf-uurtje helemaal naar beneden te komen.

Toen men met de bouw tot op 70 meter hoogte was gevorderd, werden de masten door hydraulische persen omhooggevijzeld, teneinde de isolatoren te kunnen plaatsen. Op hetzelfde ogenblik werden de hulptuikabels door definitieve tuien vervangen.

Het ligt voor de hand, dat de bouwleiding van de grond af en aan de hand van de vastgelegde gegevens regelmatig contact met de monteurs moest onderhouden teneinde aanwijzingen en bevelen te kunnen geven. Men maakte hierbij gebruik van sterke longen en afgesproken tekens. Toen de masten evenwel ongeveer 100 m. hoog waren kon men de bevelen van de grond daar boven niet meer verstaan, doch ook hier kwam de moderne techniek te hulp. Men nam zijn toevlucht tot een microfooninstallatie, waarna de stemmen van de voormannen en ingenieurs, versterkt uit de luidsprekers klonken en het werk zonder onderbreking voortgang kon vinden.

Minder prettig!

Op een hoogte van 104 m aangekomen, deed zich een eigenaardig, hoewel achteraf volkomen verklaarbaar verschijnsel voor. Op deze namelijk kwamen de kabels van de in aanbouw zijnde antennemast in afstemming met de golflengte van de in de onmiddellijke nabijheid gelegen zender aarsveld. Het gevolg hiervan was, dat de monteurs onaangename prikken van de geinduceerde hoogfrequente energie kregen. Het is duidelijk dat dit euvel moest worden ondervangen en daar men de Jaarsveldzender moeilijk voor de duur van de bouw op deze hoogte, het zwijgen kon opleggen, ging men er toe over de geinduceerde delen te aarden, waardoor het minder prettig verschijnsel tot het verleden behoorde. Het werk vorderde nu gestaag en op 3 Augustus 1939 konden de vlaggen in top worden gehesen. De zendmasten van Lopik-Radio waren klaar!

Nog enkele gegevens

Zoals een der foto's laat zien rusten de masten op één enkele isolator, uiterlijk min of meer lijkend op een omgekeerde bloempot. Het is een holle kegel van 40 cm hoog en met een wanddikte van niet meer dan 2 cm. En dan te bedenken, dat het druk gewicht van elk dezer masten maar liefst niet minder dan circa 180 ton bedraagt! Ziet u wel, dat zo'n zendantenne toch heel wat anders is dan het draadje op bij dak van uw woning of achter in uw tuin, waarmede u de klanken opvangt die deze zendantennes verbreiden.

Nu nog enkele cijfers tot besluit. Neen, waarachtig geen droog cijfermateriaal, maar cijfers die wel degelijk tot de verbeelding spreken. Elke zendmast bestaat uit 60.000 delen, waarvan 25.000 bouten. Hij wordt overeind gehouden door negen tuien en dat dit geen draadjes of riggaren zijn, begrijpt u wel ook zonder dat wij dit apart vermelden.

Onder de masten is een aardnet ingegraven op ongeveer 30 cm diepte. Hiervoor gebruikte men 108 koperdraden met een stalen kern, in een straal van 200 m stervorm om de masten gelegd en door een cirkel verbonden. Voor de beide masten betekent dit een draadlengte van ruim 40 km.

Rest nog te vermelden, dat er zich aan de voet van elke mast een gebouwtje bevindt, waarin de antenne-aanpassingsapparatuur is ondergebracht. Bij het bezichtigen ervan is oppassen de boodschap. Want evenals bij het mastgestel, kan men ook hier bij het aanraken van onderdelen een gevoelige prik krijgen. Wel iswaar is deze niet altijd dodelijk, aangezien er sprake is van hoogfrequente spanning, maar onaangenaam is ze toch wel. Handen thuis dus en maar kijken! Want daaraan heeft men genoeg in de omgeving dezer overweldigende manifestatie van hedendaags technisch vernuft.